

5. juli 2007

Informationsmøde om den nye transportforordning

Hvilke ændringer sker der i praksis og procedurer. Læs side 2.

Forbrænding = nyttiggørelse?

Rådets politiske forlig er et kæmpe skridt i den rigtige retning. Læs side 3.

Hovedforskelle mellem Parlamentets og Rådets første behandling

Hvor langt ligger parterne fra hinanden inden opstart af anden behandling? Læs side 4.

Standardvilkår for affaldsoplag

Efter års forberedelse foreligger der nu et udkast til standardvilkår for oplag af ikke-farligt affald. Læs side 5.

Plan for gennemførelse af aftale om affaldssektorens organisering

Hvordan skal der arbejdes videre med forliget? Læs side 5.

Strafskærpelse

Større bødestørrelser på overtrædelser af miljøbeskyttelsesloven? Læs side 6.

WEEE – nye tiltag

På vej til enighed om indsamlingssteder og –materiel? Læs side 6.

Miljøvurdering af forbrænding

Kapacitetsrapporten skal følges op af en miljøvurdering. Læs side 7.

Informationsmøde om den nye transportforordning

Fra den 12. juli 2007 skal anmeldelser om import og eksport foretages efter de nye regler. Miljøstyrelsen afholdt informationsmøde om de nye regler den 19. juni 2007. Derudover har Miljøstyrelsen haft et udkast til ny import-/eksportbekendtgørelse i høring med henblik på, at den ligeledes kan træde i kraft den 12. juli 2007.

I høringsudkastet var det ikke anført, hvor stort gebyret og sikkerhedsstillelsen er. Miljøstyrelsen oplyste på informationsmødet, at det nuværende niveau fastholdes, men at der er forhøjelser på vej.

Det fremgik af informationsmødet, at ledsagedokumenterne atter er under revision med henblik på yderligere harmonisering med Baselkonventionen. Miljøstyrelsen har lagt de nye anmeldelses- og transportformularer på deres hjemmeside – og det er dem, der skal bruges fra den 12. juli 2007.

Bilag 1C, som giver en instruktion af, hvordan formularerne skal udfyldes, er endnu ikke færdig. Miljøstyrelsen har lagt det sidste udkast på deres hjemmeside. Planen er, at medlemslandene skal stemme om bilaget den 4. juli 2007, hvorefter det skal offentliggøres i EF-tidende og tidligst træde i kraft 3 dage efter. Miljøstyrelsen mener, at det ikke er sikkert, at denne meget stramme tidsplan kan holde.

Derudover henlede Miljøstyrelsen opmærksomheden på bilag 2, der oplister, hvilke oplysninger myndighederne skal bruge – det er også en god tjekliste for, om man har fået det hele med.

Endelig når systemerne heller ikke at blive helt klare til skæringsdatoen, hvorfor man efter den 12. juli 2007 skal henvende sig til Miljøstyrelsen for at få et notifikationsnummer.

Nogle hjælpeværktøjer er dog klare. Miljøstyrelsen har klippet koderne i bilagene sammen, så man nu har en samlet oversigt over affald på henholdsvis den grønne og den røde liste. De ligger til fri afbenyttelse på Miljøstyrelsens hjemmeside og er en god hjælp til at finde vej igennem forordningens bilagsjungle.

Miljøstyrelsen oplyste, at de fremover også vil indberette til og bruge den oversigt over forhåndsgodkendte anlæg, som Kommissionen kommer til at administrere. Dette har *affald danmark* foreslået flere gange, da det vil medføre en hurtigere sagsbehandling til gavn for alle parter.

Når man fremover skal finde koden til sit affald er det vigtigt, at man ser hele første del af bilaget igennem, inden man bevæger sig videre til anden del. I anden del finder man de gamle koder – men nej man må ikke snyde, findes

affaldet i første del, er det den kode, der skal bruges.

Der skelnes fremover kun mellem affald på den grønne og den røde liste.

De hollandske myndigheder har lavet en oversættelseskode mellem de gamle og de nye koder, men Miljøstyrelsen er ikke sikker på, om de kan verificere den og overvejer stadigvæk, om de vil lægge et link til den på hjemmesiden.

Det er ikke muligt at lave elektroniske anmeldelser, men der arbejdes på sagen. Fremover skal anmeldelsen afleveres på et af de Skandinaviske sprog eller engelsk og en eventuel oversættelse skal være attesteret. Sprogkravet gælder for alt fremsendt materiale.

Miljøstyrelsens informationsmøde for affaldsimport- og eksportører bliver i efteråret fulgt op af informationsmøder for kommunerne så de også bliver rustet til det nye system, hvor der lægges op til, at affaldsproducenten kontakter kommunen inden der indsendes en anmeldelse.

For at eksportere grønt affald til ikke-OECD-lande skal disse lande give en tilbagemelding til EU, om hvilke fraktioner, de gerne vil modtage uden anmeldelse og for hvilke, der er krav om anmeldelse eller importforbud. En lang række lande mangler stadigvæk at melde tilbage til Kommissionen her op til skæringsdatoen den 12. juli 2007. Kommissionen har på den baggrund udmeldt, at det er den gamle regulering, der gælder, selvom den relaterer til en ikke længere eksisterende forordning.

/NW

Forbrænding = nyttiggørelse?

Affaldsforbrænding på et energieffektivt forbrændingsanlæg er nyttiggørelse. Det fremgår af den politiske aftale, som miljøministrene nåede frem til, da de afsluttede deres første behandling af forslaget til et nyt affaldsrammedirektiv under deres møde i Luxembourg den 28. juni 2007.

Mens de fleste andre aspekter i den politiske aftale var forhandlet på plads af embedsmænd og diplomater, blev den fremtidige klassificering af affaldsforbrænding på dedikerede anlæg genstand for heftige forhandlinger mellem ministrene på selve rådsmødet. Uforenelige holdninger blev forud for og under selve mødet udbasuneret af de forskellige lande. Nogle ville klassificere forbrænding som bortskaffelse, nogle som nyttiggørelse. Nogle ville have en total liberalisering af affaldsforbrænding, andre ønskede en total kontrol over import og eksport af forbrændingsegnet affald.

For at skabe et kvalificeret flertal havde det tyske formandskab nogle uger før ministermødet lagt en kompromispakke på bordet, der bestod af følgende elementer:

- De anlæg, der lever op til energieffektivitetskravene beregnet efter Kommissionens formel får nyttiggørelsesstatus
- Medlemsstaterne får mulighed for at modsætte sig import af forbrændingsegnet affald såfremt importen medfører, at blandet husholdningsaffald må deponeres frem for at blive forbrændt
- Ved beregning af den mængde energi, der teknisk kan bruges eller omdannes til el, varme eller køling må der tages hensyn til lokale klimaforhold
- Lokale forhold for ydre regioner må tages i betragtning

I et stykke tid så det ud til, at kompromispakken kunne samle det fornødne flertal. Under det sidste møde på ambassadørniveau sprang Frankrig dog fra og der blev skabt et blokerende mindretal mod formandskabets forslag. Hvilke motiver Frankrig havde for at skifte standpunkt i sidst øjeblik vil forblive ukendt. En af forklaringer kunne være, at kun 10-15 % af deres anlæg lever op til energikravene.

Under ministerrådsmødet udviste den tyske miljøminister Sigmar Gabriel store diplomatiske evner, idet det lykkedes ham at skabe enstemmighed om den endelige politiske aftale (alene Italien undlod at stemme). Hvad gjorde han under frokostpausen for at skabe en så bred tilslutning til aftalen? Han gav små indrømmelser til en række lande, hvilket viste sig at være nok. Indrømmelserne er anført nedenfor.

Artikel 9 om producentansvar

En lille ændring efterkommer Frankrigs ønske om, at den oprindelige affaldsproducent kan pålægges ansvar for hele behandlingsskæden.

Artikel 10 om selvforsynings- og nærhedsprincipperne

Er ændret således, at Medlemsstaterne må modsætte sig import af forbrændingsegnet affald såfremt denne import fortrænger *nationalt* affald, som dermed skulle deponeres. Til gengæld skal Medlemsstaterne meddele Kommissionen sådanne beslutninger. Der er tilføjet en henvisning til Transportforordningens miljømæssige indsigelsesgrunde mod *eksport* af affald.

Der blev tilføjet to forbemærkning til direktivet, hvor det præciseres, at:

- principperne ikke indebærer, at hvert land skal have hele spektret af nyttiggørelsesanlæg på eget territorium.
- blandet husholdningsaffald forbliver blandet husholdningsaffald, selvom det har været igennem en behandlingsoperation, der ikke har ændret affaldets egenskaber væsentligt. Selvom en forbemærkning ikke har nogen bindende karakter, skal denne passus alligevel forstås som det mest konkrete tiltag hidtil mod miljødumping via sorteringsanlæg.

Artikel 26 om forebyggelsesprogrammer

Artiklen fremstår nu mere vag med tilføjelse af ordet "*passende*" til de specifikke kvalitative eller kvantitative indikatorer for affaldsforebyggelsesforanstaltninger, som Medlemsstaterne skal vælge.

That's it! Det er forbløffende, hvor lidt der skulle til for at opnå en enstemmig vedtagelse af den politiske aftale. Aftalen skal nu en tur igennem Rådets oversættelsestjeneste og et juridisk check såvel internt som ude i medlemslandene. Herefter vil den blive vedtaget som Rådets fællesholdning, hvilket forventes at ske i slutningen af året.

Hermed vil såvel Parlamentet som Rådet kunne kaste sig ud i andenbehandling under det slovenske formandskab i første halvår af 2008. Da det er usandsynligt, at der kan indgås en andenbehandlingsaftale mellem de to institutioner, vil forligsproceduren (tredje behandling) formentlig finde sted under det franske formandskab i andet halvår af 2008. Det nye direktiv forventes hermed at træde i kraft i medlemslandene ultimo 2010 – primo 2011.

Den samlede tekst for det politiske forlig kan ses på DAKOFA's hjemmeside:

<http://www.dakofa.dk/downloads/Notater/Council%20agreement%20text%2029%20June%2007.pdf>

Læs i den følgende artikel, hvad der adskiller de to institutioners førstebehandling. /JH

Hovedforskelle mellem Parlamentets og Rådets første behandling

Affaldshierarki

De to institutioner er enige i, at hierarkiet skal bestå af fem trin. Parlamentet ønsker, at det skal betragtes som en generel regel, der kan afviges fra såfremt livscyklusvurderinger eller cost-benefit analyser dokumenterer, at det er fornuftigt. Rådet anser hierarkiet som et orienterende princip, fra hvilket man kan afvige såfremt anvendelsen af en livscyklustankegang begrundes det.

Genanvendelse

Parlamentet foreslår fastlæggelse af genanvendelsesmål på EU niveau for husholdningsaffald (50 %), erhvervsaffald, bygge- og anlægsaffald samt kommercielt affald (70 %). Disse mål skal nås inden 2020. Rådet overlader en eventuel fastlæggelse af sådanne mål til Medlemsstaterne.

Forebyggelse

Rådet bibeholder udarbejdelsen af forebyggelsesprogrammer som et nyt element i rammedirektivet, mens Parlamentets EU-målsætninger for i første omgang stabilisering af affaldsproduktionen og siden affaldsreduktion er forkastet.

Bioaffald

Parlamentet prioriterer materialegenanvendelse og forlanger indførelse af separat indsamling samt forelæggelse af et direktivforslag om bioaffald. Rådet forlanger kun, at Kommissionen skal gennemføre en vurdering af håndteringen af bioaffald og om nødvendigt udarbejde et direktivforslag. Ligeledes skal Medlemsstaterne, alene når det er nødvendigt, træffe foranstaltninger til at fremme separat indsamlingen.

Beslutningsprocedurer

Parlamentet har trukket en klar linje mellem det politiske og det tekniske indhold i direktivet. Anvendelsen af komitéproceduren skal begrænses til:

- Tilpasning af affaldslisterne (EAK)
- Fastlæggelsen af miljø- og kvalitetskriterier for spredning af behandlet bioaffald på landjord
- Vedtagelsen af minimum registreringskrav for indsamlere og transportører
- Tilpasning af Bilag III (hvornår affald er farligt) og IV (mulige affaldsforebyggelsesmål)

Alt andet skal være genstand for en politisk drøftelse i henhold til den såkaldte fælles beslutningsprocedure, som involverer Parlamentet og Rådet. Det vedrører i særdeleshed miljø- og kvalitetskriterier for end-of-waste samt biprodukter, fastlæggelse af minimumsstandarder for nyttiggørelsesanlæg og ændring af Bilag I og II (klassificering af behandlingsoperationer). På den anden side bakker rådet op om Kommissionens forslag, om en udbredt anvendelse af komité-proceduren. Kun få lande har under forhandlingerne været tilhængere af den politiske procedure.

Klassificering af forbrændingsprocesser

Rådet har givet det klare signal, at energieffektive forbrændingsanlæg skal betragtes som nyttiggørelse. Parlamentet har afgivet divergerende udmeldinger ved dels at slette energiberegningens formel og dels ved at vedtage en definition af energigenvinding, der ikke stiller krav til effektivitet.

Debatten under Parlamentets andenbehandling forventes at være animeret, når dette spørgsmål skal drøftes på ny. På nuværende tidspunkt er det svært at spå udfaldet, men to elementer kan vise sig afgørende:

- Enstemmigheden bag Rådets politiske aftale giver denne en betydelig tyngde
- Parlamentets ordfører, Caroline Jackson er varm tilhænger af den samme klassificering.

Caroline Jackson offentliggjorde op til mødet i ministerrådet en pressemeddelelse om, at rådsforhandlingerne indtil nu har været vanskeliggjort, fordi man ikke kan blive enige om et energieffektivitetskriterie, der tillader nogle høj-effektive affaldsforbrændingsanlæg at blive klassificeret som en nyttiggørelsesoperation, hvortil hun tilføjer:

"I would urge the Council to include a formula for Energy efficiency. The issue has been a source of legal ambiguity for some time now and it is high time that this matter was settled, in a way which sorts out the muddle left by Court of Justice judgements, and gives an incentive for all new plants to be built to high energy efficiency standards.

Personally I think many MEPs will be reluctant to back the idea that waste to energy can qualify as "recovery" unless the Council accepts our amendments on recycling targets. We need such targets as guarantees that recycling will go hand in hand with energy from residual waste".

Se pressemeddelelsen her:

http://www.carolinejackson-mep.org.uk/news_detail.php?nid=31
/JH

Standardvilkår for affaldsoplag

Miljøstyrelsen har nu efter flere års arbejde sendt et udkast til standardvilkår for K212 anlæg i høring, med høringsfrist den 17. august 2007.

Standardvilkårene skal benyttes i miljøgodkendelser for anlæg for oplagring, omlastning, omemballering eller sortering af ikke-farligt affald og elskrot med en kapacitet på mindst 30 ton pr. dag eller med mere end 4 containere med et samlet volumen på mindst 30m³.

Vilkårene omfatter bl.a. jern- og produkthandlere, skrotpladser, omlastestationer, andre midlertidige oplag af ikke-farligt affald eller elskrot samt slamlagre mv. Det gælder altså ”mellemstationsaktiviteter”, men ikke den afsluttende genanvendelse eller bortskaffelse.

Standardvilkårene skal også bruges for aktivite-

ter på en miljøgodkendt virksomhed efter et andet listepunkt, hvis aktiviteterne teknisk og forureningsmæssigt kan adskilles fra den øvrige del af virksomheden.

Der er rigtig mange aktiviteter, som kan være omfattet af vilkårene, og vurderingen af vilkårene afhænger netop af, hvad de skal regulere. Skal de omfatte f.eks. mellemdponering af forbrændingseget affald, demontering af elskrot, oplag af kompost og neddeling af haveaffald? Vi har fået oplyst, at slaggemodningspladser ikke er omfattet (K206), men hvad med slaggesortering?

affald danmark arbejder på at få en nærmere afgræsning fra Miljøstyrelsen. Udkast til standardvilkårene findes på

www.mst.dk/Lovstof/Høringsmateriale/ /HJo

Plan for gennemførelse af aftale om affaldssektorens organisering

I forbindelse med offentliggørelsen af den politiske aftale om affaldssektorens organisering udsendte Miljøstyrelsen en overordnet tidsplan for udarbejdelse af ny lovgivning som opfølgning på aftalen.

Planen er baseret på de tidsfrister, der er i aftalen for, hvornår de nye regler skal træde i kraft:

1. januar 2009 træder følgende regler i kraft:

- Fritvalgsordning for genanvendeligt erhvervsaffald
- Ansvarsoverdragelse
- Genbrugspladser
- Standardregulativer
- Kriterier for beregning af gebyrer
- Benchmarking for forbrændings- og deponeringsanlæg

1. januar 2010 træder følgende regler i kraft:

- Affalddatassystem
- Regnskabskrav til forbrændings- og deponeringsanlæg

Miljøstyrelsen vil arrangere møder i fokusgrupper og dialoggrupper, hvor oplæg udarbejdet af styrelsen skal diskuteres. Hvad der er forskellen mellem fokus- og dialoggrupper må tiden vise.

Allerede i august 2007 udarbejder styrelsen det/de første oplæg, som skal drøftes i fokusgrupper i september 2007. Det fremgår ikke af planen, hvad oplægget/ne kommer til at handle om. Men i oktober 2007 skal ministeren og forligspartierne drøfte forslag til konkrete principper for standardregulativer og gebyrer, herunder de konkrete principper for gebyrberegningen for virksomheders adgang til deres kommunale genbrugspladser. Så oplæggene kommer formentlig til at indeholde noget om det.

I november 2007 er der høring af forslag til lovændringer og lovforslag fremsættes i marts 2008.

Sommeren 2008 er der dialog med interessenter om affaldsbekendtgørelsen, som sendes i høring september 2008.

For at forberede os til forhandlingerne om de nye regler vil sekretariatet sammen med de permanente grupper udarbejde forslag til en tids- og arbejdsplan for fastlæggelse af *affald danmark*s holdninger. /LM

Strafskærpelse

Miljøstyrelsen har med 10 års mellemrum fået kortlagt straffniveaue i forskellige miljøsager og begge gange konkluderet, at det ligger meget lavt. Så lavt, at det som oftest er en god forretning at bryde loven, selv når man bliver opdaget og dømt. Hertil kommer, at risikoen for at blive opdaget og yderligere, at der bliver rejst en sag imod én, er yderst begrænset.

Regeringen har nu tænkt sig at forsøge at gøre noget for at hæve straffniveaue gennem en mindre ændring af straffebestemmelserne i Miljøbeskyttelsesloven og særligt ved at beskrive aktuelle og ønskede straffniveauer i bemærkningerne til loven.

Affald fylder ganske meget i denne oprensning af overtrædelser, som skal pålægges større bøder. Således anbefales en bøde på 50.000 kr. for ulovlig drift af listevirksomhed og 20.000 kr. for nedgravning, udledning eller oplæg af forurenende stoffer, ulovlig opbevaring af skrotbiler, ulovlig affaldshåndtering, ulovlig afbrænding af affald og manglende underret-

ning om driftsuheld. Overtrædelse af vilkår for virksomhedens drift og ulovlig import og eksport af affald straffes med 10.000 kr. i bøde, dog 20.000 plus 3.000 kr. pr. ton, hvis der ikke foreligger tilladelse til importen/eksporten. Endelig hæves bøden også for almindelig henkastning af affald til mellem 3.000 og 8.000 kr.

Umiddelbart virker forslaget godt, men spørgsmålet er, hvor stor en effekt det vil have. Talrige ministerier har forsøgt lignende tiltag for at hæve straffen på deres respektive områder, uden at det for alvor har sat sig igennem i retspraksis. Derudover er det helt afgørende for den præventive effekt af sådanne tiltag, at risikoen for at blive opdaget bliver så stor, at den enkelte finder anledning til at tage det med i sine overvejelser. Dette ændres der ikke på med lovændringen.

Fristen for bemærkninger til forslaget til Miljøstyrelsen er den 6. august 2007. Forslaget vil forinden blive udsendt i en formel høring med forslag til besvarelse i *affald danmark*. /NB

WEEE – nye tiltag

KOS (producenternes fælles organ) har iværksat en kortlægning af, hvilke containerfyldningsgrader de forskellige indsamlingspladser har på fraktion 1 (hårde hvidevarer), og hvor store mængder, der afhentes af de øvrige fraktioner fra de forskellige pladser. Det er KOS' opfattelse, at der er anmeldt en række ukurante pladser, hvor der ikke er et reelt borgergrundlag. Disse pladser søges identificeret gennem kortlægningen.

Yderligere er der fremlagt et forslag til definition af et indsamlingssted. Dette forslag vil blive sendt i høring hos kommunerne.

For at fremme en god sortering og fyldningsgrad af materiellet vil der blive arrangeret en rundtur til forskellige indsamlingssteder for producenterne og de øvrige parter den 4. og 18. september 2007 for at se, hvordan indsamlingen foregår i praksis og for at få inspiration til et generelt løft af praksis på landsplan.

Indsamlingsmateriellet er generelt ved at være på plads med undtagelse af indsamlingsmateriellet til indsamling af lyskilder. Hele området overgik fra Elretur til LWF (Lyskildebranchens WEEE forening) i sommeren 2007 og dette har medført en del problemer for pladserne, som ikke har kunnet få leveret tilstrækkeligt og/eller funktionelt indsamlingsmateriel.

Der arbejdes på et bedre samarbejde mellem producentorganisationerne for at afhjælpe materialsituationen ved skift mellem tildelingsperioder, samt ved at flytte periodeskiftet til november, hvor der er lavest omsætning på pladserne.

Endelig vil der også ved *affald danmark* blive arrangeret en temadag om materiel til indsamling af alle fraktioner med deltagelse af producenter, de kommunale parter, m.fl. for at få lavet en samlet beskrivelse af godt materiel i sammenhæng med KOS' forslag om en boksregel (en rammebeskrivelse af alt acceptabelt materiel). /NB

Miljøvurdering af forbrænding

Ledergruppen vedtog den 15. juni 2007, at der skal laves en opfølgning på kapacitetsundersøgelsen, som kortlægger de fremtidige affaldsmængder til forbrænding og tilgængelige teknologier til at håndtere dem, med en vurdering af miljøkonsekvenserne af de forskellige teknolo-

gier. Disse to rapporter vil tilsammen kunne give et godt grundlag for de fremtidige beslutninger om håndteringen af forbrændingseget affald i Danmark frem mod 2020. Vurderingen vil blive igangsat under forbrændingsgruppen og forventes afsluttet over efteråret 2007./NB

Igangværende høringer

Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Strafskærpelse), Beredskab for el- hhv. naturgassektoren	6. august 2007 15. august 2007
Grønt ansvar: Regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling	17. august 2007
Standardvilkår for affaldsoplæg	17. august 2007

Kommende høringer

Nyt system til klassificering og mærkning af kemikalier (GHS)	2007
Ændring af slambekendtgørelsen (ny revideret version)	tidligst efterår 2007
Ændring af bioaskebekendtgørelsen (ny revideret version)	2007
Ny bekendtgørelse om genanvendelse af lettere forurennet jord	2007
Ændring af WEEE-bekendtgørelsen	2007
Ændring af deponeringsbekendtgørelsen (næste følgegruppemøde)	2007
Vejledning om oplagring af brændbart affald	efterår 2007

affald danmark

Leif Mortensen

Sekretariatschef lm@affalddanmark.dk T 32 64 61 02 M 40 15 32 55

Susanne Otte

Sekretær so@affalddanmark.dk T 32 64 61 01 M 20 87 73 05

Niels Bukholt

Specialkonsulent nb@affalddanmark.dk T 32 64 61 03 M 23 71 15 62

Hanne Johnsen

Specialkonsulent hjo@affalddanmark.dk T 32 64 61 10 M 23 47 26 78

Nana Winkler

Specialkonsulent nw@affalddanmark.dk T 32 64 61 04 M 60 24 32 47

Jacques Hoffenberg

EU-konsulent jh@affalddanmark.dk T +32 477 342 372

affald danmark

Vesterbrogade 74, 3.
1620 København V

T 32 96 04 30

F 32 96 04 31

E ad@affalddanmark.dk

W www.affalddanmark.dk